

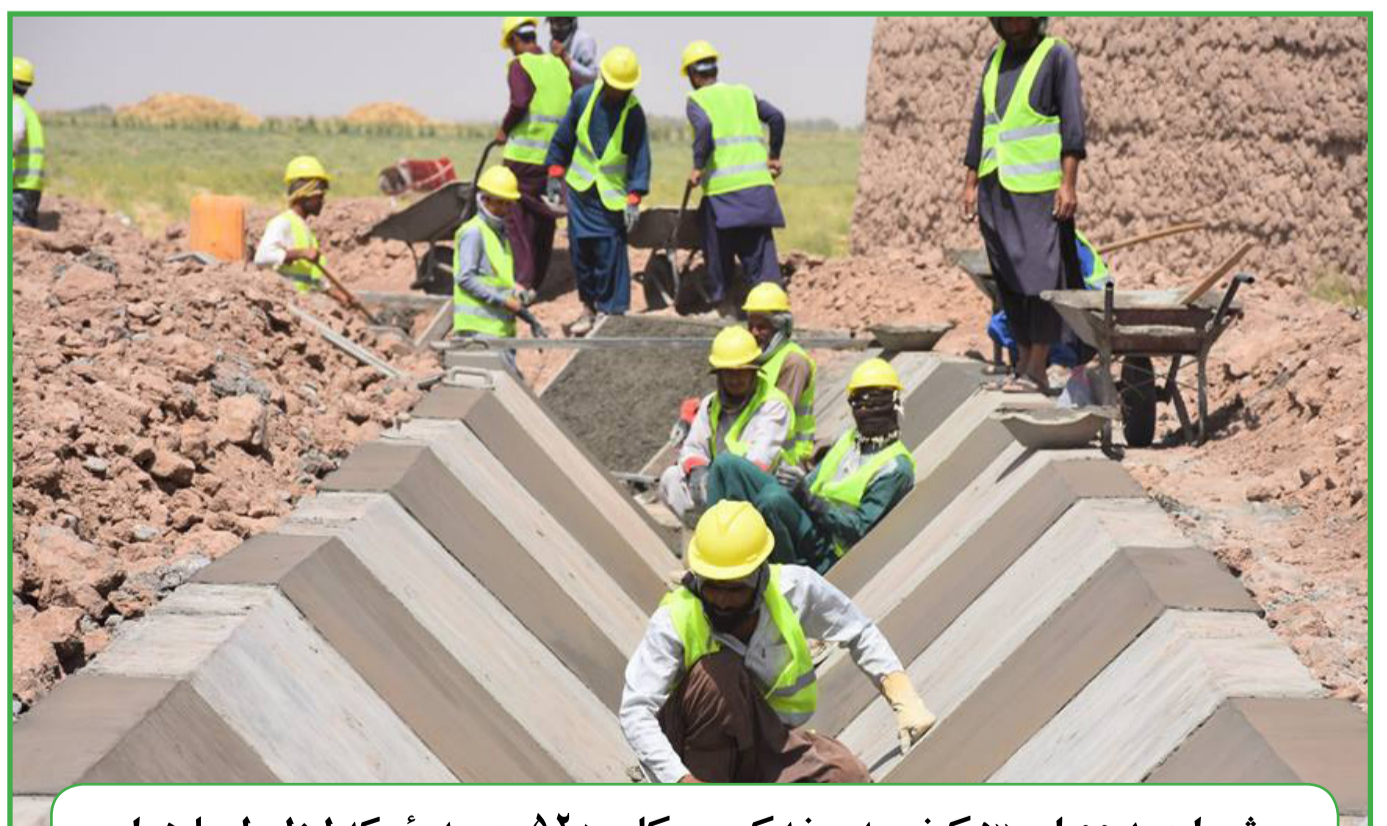

بهره برداری و افتتاح کار چندین پروژه زراعتی به ارزش ۸۰۰ میلیون افغانی در بلخ

این پروژهها که از طریق وزارت زراعت و سکتور خصوصی راه اندازی و تهداب گذاری شده، شامل بخش های آبیاری، زراعت و مالداري می شود. تهداب گذاری پنج فارم مرغداری پنج هزار قطعه ای و یک فارم ۲۰ هزار قطعه ای، افتتاح فابریکه ی روغن سویا، کانال ها و شبکه های آبیاری، از شمار پروژه هایی است که برخی افتتاح می گردد و شماری نیز تهداب گذاری می شوند. هم چنان وزیر زراعت با رسیدن به ولایت نمایشگاه سبزی و میوه را در این ولایت افتتاح کرد.

هرات کی تپر کال د اوبولگولو څه بانې ۳۸ کانالونه جوړ شوي دي

بشیر احمد وویل: «د کرنې په برخه کې مو کابو ۵۲۰ جریبه ځمکه لیزبول یا هوار کړې دي، چې ۷۰ سلنه لگښت یې د کرنې وزارت او ۳۰ سلنه لگښت یې د بزگرانو له خوا ورکړل شوي دي. د کرنې وزارت دغه ماشینونه د ټولو کلیوالو خلکو په چوپړ کې دي.»

دواړن شمارة پخوانیږد

د کرنې وزارت:
دهبود ټولو ولسوالیو ته د
څارویو روغتیايي چوپړونه
رسېدلي

جوانی که پس
از سال هابی کاری
حالا ...

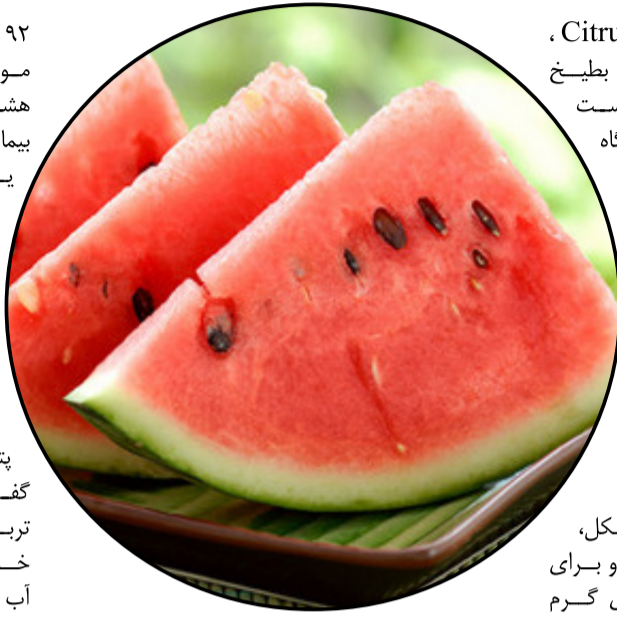
د زعفرانو د تولید سرنی
کچه به څه باندې
۲۰ ټنه وي

حاصلات گندم
در جوزجان
۷۰ درصد ...

چرا بیش تر تربز بخوریم؟

گردآوری از منابع موثق: منیب اکبری

تربز (نام علمی: Citrullus lanatus، انگلیسی: Watermelon، رومی: بطیخ هندی، عربی: دلاع) نوعی گیاه است که در پالیز رشد می‌کند. زادگاه اصلی تربز، هندوستان است به همین خاطر، وجه تسمیه‌ی به روایتی (هندوانه) به معنای میوه هند است. در گذشته به این میوه «تربوزه» گفته می‌شد. همین اکنون در برخی از جاهای افغانستان و نیز در تاجیکستان به تربز، تربوزه گفته می‌شود. تربز گیاهی است یک‌ساله و یک پایه ساقه آن خزنده و پیچک دارد.

تربز مثل سایر گیاهان کدویی‌شکل، نسبت به یخبندان حساس است و برای رشد و نمو احتیاج به روزهای گرم آفتابی دارد. مناسب‌ترین خاک برای تربز، خاک‌های سبک حاصل‌خیز است و برداشت محصول، زمانی صورت می‌گیرد که تربز رسیده باشد، لذا می‌توان پژمرده شدن پیچک مجاور دم میوه را در نظر گرفت.

خواص تربز و سلامت پوست

تربز سرشار از خواص ویتامین‌های A و C است و این بدین معنا است که خوردن دو تا سه تکه از تربز در روز می‌تواند برای پوست شما یک معجزه محسوب شود. دیگر خاصیت خوردن مرتب این میوه، این است که زخم و آسیب‌های پوست را سریع‌تر درمان می‌کند چرا که دارای امینواسید است.

تربز برای بیماری‌های قلبی و سرطان

تربز حاوی ماده‌ای به نام لیکوپن است، و آن آنتی‌اکسایدی است که به جلوگیری از بیماری‌های قلبی و سرطان کمک می‌کند. البته باید در نظر داشت که این خاصیت یک شبه انجام نمی‌شود و باید خوردن تربز، مداومت داشته باشد.

فواید تربز برای حفاظت در برابر اشعه UV

به دلیل این که تربز حاوی آب لازم، فیبر همراه با رادیکال‌های آزاد نظیر لیکوپن است، پوست حدود ۴۰٪ کمتر اشعه‌های UV را جذب کرده و برای مدت طولانی‌تری شفاف و درخشان می‌ماند. بنابراین حتماً این میوه جادویی را هر روز بخورید.

طرز تهیه ماسک تربز

آب تربز را گرفته و سپس روی پوست برای ۱۵ تا ۲۰ دقیقه قرار دهید. سپس آن را با آب سرد بشویید. این ماسک باعث می‌شود تا لکه‌های پوستی از بین رفته و کم رنگ تر شود.

تربز برای سیستم هاضمه

آیا تا به حال شنیدید که دانه‌های تربز را می‌توانید خرد کرده تفت بدهید و مانند بادام زمینی مصرف کنید و یا حتی آن‌ها را در آب بجوشانید و مانند چای مصرف کنید؟ می‌توانید برای کاهش کرم از سیستم هاضمه خود از دانه‌های تربز کمک بگیرید.

تربز برای سنگ گرده

خواص مفید در خوردن مرتب تربز برای کسانی که دچار بیماری سنگ گرده بوده و یا کسانی که اغلب بیمار می‌شوند بسیار زیاد است. به دلیل آن که تربز حاوی

۹۲ درصد تربز آب است و باقی کمی مواد زلال و روغنی است. میزان قند تربز هشت درصد است. حتماً تربز برای معالجه بیماری‌های گرده و بواسیر نیز مؤثر است. یک گیلان تربز ۲۰ درصد نیاز روزانه به ویتامین C و ۱۴ درصد نیاز روزانه به ویتامین A را تأمین می‌کند.

تربز از لحاظ ویتامین‌های گروه B نیز که برای تولید انرژی لازم است، غنی است و منبع خوبی از ویتامین‌های B۱، B۶، B۵ (اسید پانتوتیک)، بیوتین (یک نوع ویتامین B) و نیز منیزیم، پتاسیم و فیبر غذایی است. پس می‌توان گفت که دارای ارزش غذایی بالایی است. تربز ادرا آور است و به پایین آوردن فشار خون کمک می‌کند.

آب تربز مخلوط با سکنجبین علاج کننده یرقان و دفع کننده سنگ گرده است.

تربز از نظر طب قدیم ایران سرد و تر است. گرما را برطرف می‌کند و بهترین میوه تابستان است.

تربز مدر است و به پائین آوردن فشار خون کمک می‌کند

پوست سفید داخل تربز برای زخم گلو و دهان بسیار مؤثر است

مغز تخمه تربز کرم‌های معده و روده را از بین می‌برد

تربز برای ورم مثانه مفید است

مغز تخمه تربز کرم‌های معده و روده را از بین می‌برد.

تربز را باید همیشه بین دو غذا خورد یعنی تقریباً سه ساعت بعد از غذا و یکساعت قبل از غذا. زیرا اگر بلافاصله بعد از غذا

خورده شود در هضم غذا اختلال ایجاد می‌کند همچنین نباید آنرا با میوه‌های دیگر مخلوط کرد زیرا تولید نفخ شکم می‌کند.

همچنان تحقیقات جدید نشان داده که تربز یکی از سالم‌ترین میوه‌ها است و در سلامت معده و گرده و نیز مرطوب نگه داشتن پوست، نقش مهمی دارد، این میوه فاقد چربی است اما به تولید انرژی کمک می‌کند

مصرف روزانه این میوه از بروز ناراحتی قلبی پیشگیری می‌کند.

تربز میوه‌ای انرژی‌زا و تقویت‌کننده بینایی نیز هست و ناراحتی‌های چشمی مربوط به سن را برطرف می‌کند.

محققان معتقد اند بهتر است بجای یخچال تربز را درون دمای اتاق نگهداری نمود.

تربز ضد استفراغ و تهوع است. مخصوصاً برای افرادی که در تابستان دچار گرمازدگی می‌شوند، نوشیدن آب تربز با کمی گلاب می‌تواند مفید باشد. ضد عفونی کننده بدن و در واقع پاک‌کننده روده‌ها بوده است.

همچنان تربز، مولد خون رقیق است. بنابراین برای کسانی که خون غلیظ دارند، مناسب است.

احتیاط در مصرف تربز

خوردن فراوان تربز برای معده و نیروی جنسی اشخاصی که مزاج اند، توصیه نمی‌شود.

زیاده‌روی در خوردن تربز برای طحال زیان‌آور است.

تربز در اشخاص سردمزاج باعث درد مفاصل و ضعف جنسی می‌شود.

به خاطر احتیاط، تربز را باید همیشه بین دو غذا بخوریم. سه ساعت بعد از غذای گذشته و یک ساعت پیش از غذای آینده.

مقدار زیادی آب است، به سختی تمایل به ایجاد سنگ گرده دارد.

نگاهی به خواص تربز

تربز بدن را تازه شاداب می‌کند
تربز برای اشخاص گرم مزاج بسیار خوب است

آب تربز مخلوط با سکنجبین علاج کننده یرقان (زردی) و دفع کننده سنگ گرده است برای خنک کردن بدن در روزهای گرم تابستان تربز را با شکر بخورید

برای برطرف کردن تب و اخلاط بدن تربز را با شیر خشت بخورید

برای رفع خارش بدن تربز را با تمبر هندی بخورید

جالب است بدانید که تربز تنها میوه‌ای است که نسبت به میوه‌ها و سبزیجات دیگر دارای مقدار بیش‌تری بتاکاروتن است. تربز میوه‌ای است که حاوی میزان بالایی الکترولیت سدیم و پتاسیم است که آن را از طریق عرق دفع می‌کنیم.

تربز همچنین سرشار از ویتامین‌های B است که برای تولید انرژی حیاتی هستند. متخصصان تغذیه توصیه می‌کنند که تربز منبع بسیار خوبی از ویتامین B۶، B۱ و منیزیم است

* این میوه بخاطر میزان بالای آبی که در خود دارد که تقریباً درصد آن را می‌گیرد و ارزش کالری آن، جزء بارزترین میوه‌ها دسته‌بندی می‌شود.

* تربز معده را تقویت می‌کند.

* تربز خاصیت خنک‌کننده‌گی خاصی دارد و به طرز شگرفی سرشار از سیتروپلین بوده که امینو اسیدی است که بدن‌مان برای ساخت یک امینواسید دیگر، آرژنین، که در چرخه اوره برای از بین بردن آمونیاک استفاده می‌شود، مصرف می‌کند.

* تربز منبع خوبی از تیامین و پتاسیم است که از بدن در برابر بیماری‌های مختلفی محافظت می‌کنند.

* آنتی‌اکسیدها به کاهش شدت نفس‌تنگی کمک می‌کنند، همچنین خطر سرطان روده، آسم، بیماری قلبی، آرتروز هماتوئید و سرطان پروستات را کاهش می‌دهد.

پوست سفید داخل تربز برای زخم گلو و دهان بسیار مؤثر است.

تربز بدن را تازه و شاداب می‌کند.

تربز نرم‌کننده، ادرا آور و زیادکننده عرق است، لذا پس از مصرف تربز سموم بدن از سه طرف (ادرا، مدفوع، عرق) دفع می‌شوند و به زودی شادابی و طراوت مخصوصی به انسان دست می‌دهد.

خوردن تربز ده‌ها برابر بیشتر از سبزیجات و گوشت مفید است.

دکرنې وزارت:

دهېواد ټولو ولسواليو ته د څارويو روغتيايي چوپړونه رسېدلي

جمعه گل اشرفي

دې. هغه وويل، ياد رياست هلې ځلې كوي، چې د هېواد په كچه ددغو كلينيكونو شمېر ډېر كړي ترڅو د څارويو روغتيايي كلينيكونو ته د مالدارانو لاس رسي ډېر شي. ددې ترڅنگ د كرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت د خلكو په گډون د كرنې او مالدارۍ پروژه «CLAP» له ۲۰۱۳م كال راهيسې دې خوا دنورو كرنو ترڅنگ د افغانستان په ډېرو ولايتونو كې مالدارانو په ځانگړې ډول كوچيانو ته د څارويو روغتيايي چوپړونه وړاندې كوي. د خلكو په گډون د كرنې او مالدارۍ پروژه، چې د افغانستان لپاره دهالند كمېټې په همكاري پلي كېږي د څارويو د روغتيايي چوپړونو ترڅنگ د پارا وټرنانو د روزنې په برخه كې هم فعاليت كوي. دغه پروژه له كوچيانو څخه ۴۳ وړ كسان تر پېژندگولي وروسته د پارا وټرنۍ شپږ مياشتني كورسونو ته معرفي كړي، چې تر فراغت وروسته سم دستې ورته مجهز حيواني كلينيكونه جوړ شوي دي. اوس هم د يادې پروژې له خوا د دوي مالي او تخنيكي ملاتړ كېږي. دغه راز ددې پروژې له لارې ۹۸ هغه پارا وټرنان،

صفي الله وويل: «مخكې مو دومره گټور كار نه و زده كړئ، اوس كه زه له هر ډول حيواني ناروغۍ سره مخ كېږم، كولاډي شم، په ډېر ښه ډول يې درملنه وكړم. ما ته يې موټرسايكل هم راكړي او هڅه كوم چې ټولو سيمو ته په خپل وخت رسیده گي وكړم.» صفي الله وويل: «څومره چې د انساني ناروغيو د درملنې لپاره ډاکتر ته اړتيا ده، د څارويو د ناروغۍ د درملنې او مخنيوي لپاره هم اړتيا ليدل كېږي. اوس به انشاالله د څارويو ښه درملنه وشي.» د كرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت د حيواني روغتيا رياست چارواكي وايي، چې د هېواد ټولو ولسواليو ته د څارويو روغتيايي چوپړونه رسېدلي او د نوي پلان په پلي كېدو سره به د دغو خدماتو لمن نور هم پراخ او معياري شي. ياد چارواكي وايي، چې په دغو چوپړونو كې د حيواني ناروغيو مخنيوي، درملنه او د حيواني ناروغيو قرنطېن كول شامل دي. د كرنې وزارت د حيواني روغتيا مشر احمد مختار محسېني وايي، چې د هېواد په كچه د څارويو ۱۱۵۰ راجسټر شوي كلينيكونه شتون لري، چې د هېواد په ټولو ولسواليو كې د مالدارانو په چوپړ كې

په افغانستان كې د كليوالو سيمو كابو ۸۰ سلنه وگړي په كرنه او مالدارۍ بوختي دي او كرنه او مالدارۍ د دغو وگړو په معيشت كې خورا ارزښتمن رول لوبوي. افغان حكومت غواړي چې د كليوالو سيمو اقتصادي وضعيت ته ډېره پاملرنه وكړي او دغه كار د حكومت له لومړيتوبونو څخه دي. په هېواد كې د كرنې او مالدارۍ په پرمختگ او د مالدارۍ او كرنيزو توکو د پروسس په برخه كې ډېر ټينگار كېږي، ځكه دواړه برخې د هېواد په اقتصادي پرمختگ كې خورا مهم رول لوبوي.

د كرنې ترڅنگ مالداري هم اقتصادي ارزښت لري او يو شمېر كورنۍ په تېره كليوالو كورنيو د خپلو كورنيو يوه اندازه لومړني اقتصادي اړتياوې د كورنيو حيواناتو په ځانگړي ډول له غواگانو، وزو او مېږو څخه پوره كوي. مالداران د خپلو څارويو د پالنې لپاره د وس مطابق بوس، وابښه، شوتلې، پرورې، كونجاړه، د جوارو وابښه او يو شمېر نور خوراكي توکي برابروي؛ خو ددوي د مالدارۍ دودې اصلي لامل د څارويو روغتيا ده، چې بايد ورته ډېره پاملرنه وشي. ناروغي هغه څه دي چې څاروي ترې كېږي. د ډېرو مال پالونكو غوښتنه دا ده، چې په حكومتي كچه دې د دوي په سيمو كې د څارويو روغتيايي وړيا خدمتونه لا زيات شي.

د لوگر ولايت د محمدآغې ولسوالۍ پوتن اوسيدونكي حبيب الله وويل، چې د ناروغيو پر مهال په ډېري مواردو كې يې څاروي له دې كبله له منځه تلل، چې ډاکتر او درمل ته يې لاس رسي نه درلود. هغه وويل، چې اوس حيواني كلينيكونه ډېر شوي او په اسانه توگه د خپلو څارويو درملنه كوي. هغه وويل: «اوس حيواني كلينيكونه ډېر شوي دي، خو ددغو كلينيكونو شمېر بايد زيات شي، لرو پرتو سيمو كې دې هم حيواني كلينيكونه جوړ شي.»

د حيواني كلينيكونو ترڅنگ د هېواد په يوشمېر سيمو كې د څارويو گرځنده روغتياپالان هم د مالدارو كورنيو چوپړ كوي. ددغو وټرنانو له ډلې يو هم صفي الله دي، چې د كرنې او مالدارۍ وزارت له خوا د څارويو د روغتيا په برخه كې روزل شوي دي. هغه وويل، چې د روزنې پر مهال يې د نظري زده كړو تر څنگ عملي كار ډېر كړې دي.

د كرنې وزارت د حيواني روغتيا مشر احمد مختار محسېني وايي، چې د هېواد په كچه د څارويو ۱۱۵۰ راجسټر شوي كلينيكونه شتون لري، چې د هېواد په ټولو ولسواليو كې د مالدارانو په چوپړ كې دي. هغه وويل، ياد رياست هلې ځلې كوي، چې د هېواد په كچه ددغو كلينيكونو شمېر ډېر كړي ترڅو د څارويو روغتيايي كلينيكونو ته د مالدارانو لاس رسي ډېر شي.

چې په سيمه ييزو حيواني كلينيكونو كې كار كوي تخنيكي او مالي ملاتړ تر لاسه كوي، چې په ترڅ كې يې دوه ميليونه او ۴۵۹ زره او ۴۷۱ څاروي د حيواني ناروغيو پر وړاندې خوندي شوي دي. ددې ترڅنگ د ۸۷۱ زره او ۳۵۲ څارويو درملنه شوې او يو ميليونه او ۴۱۳ زره او ۳۱۶ څارويو ته د چنجيو ضد درمل ورکړل شوي دي. دغه راز ۵۳ حيواني كلينيكونه بيارغول شوي او په عصري توکو سمبال شوي دي. په ورته وخت كې د وټرنۍ د ۴۹ كاروونكو تخنيكي او مالي ملاتړ شوي او ترڅنگ يې ۲۳۳ پارا وټرنان هم روزل شوي دي. همداراز د څارويو د معمولو ناروغيو پر وړاندې د واکسينونو كمپاينونه هم تر سره شوي دي، چې روان كال كې به هم تر سره شي. د يادولو وړه، چې د حيواني كلينيكونو له لارې د درې زره او ۹۷ بېوزله كوچي كورنيو د څارويو د درملنې او وقايې ترڅنگ د دوي څارويو ته د چنجيو ضد درمل او د څارويو د روغتيا په برخه كې دوي ته وړيا روزنې او سلا مشورې هم ورکړل شوي دي.

د خلكو په گډون د كرنې او مالدارۍ پروژه «CLAP» په پام كې لري، چې روان كال د هېواد په كچه ۱۱ نوي كلينيكونه ترميم او په وسايلو سمبال كړي. ددې ترڅنگ د ۱۳۰ هغو پارا وټرنانو تخنيكي او مالي ملاتړ كوي، چې د څارويو په سيمه ييزو كلينيكونو كې كار كوي، چې په پايله كې يې ۷۴۰ زره څاروي د ناروغيو پر وړاندې خوندي كېږي او ترڅنگ يې د ۲۳۷ زره او ۶۳۴ ناروغو څارويو درملنه او ۲۹۸ زره او ۹۵۵ څارويو ته د چنجيو ضد درمل ورکول كېږي. د وټرنۍ له ۴۹ كاروونكو سره مالي او تخنيكي مرستې كېږي او د ۷۰ پارا وټرنانو د وړيا لوبولو په پار روزنيزې برنامې په لاره اچول كېږي. دغه راز د حيواني كلينيكونو له لارې د كوچيانو د ۳۹۰ بېوزله كورنيو او ۲۰۰۰ نورو كوچيانو د مالونو د درملنې او وقايې ترڅنگ ددوي مالونو ته د چنجيو ضد درمل هم ورکول كېږي. ددې ترڅنگ د حيواني كلينيكونو له لارې دوي ته د څارويو د روغتيا په برخه كې وړيا تخنيكي سلا مشورې هم ورکول كېږي.

په هېواد كې د څارويو شمېر څه باندې ۳۰ ميليونه اټكل شوې، چې په هره ولسوالۍ كې ورته يو روغتيايي مركز پرانيستل شوي او د وټرنۍ د كاروونكو له خوا يې درملنه كېږي. بايد وويل شي، چې په وروستيو كلونو كې په هېواد كې د څارويو او چرگانو د روزنې زرگونه لوي او واړه فارمونه جوړ شوي، چې په زرگونه خلك په كې په كارونو بوخت او محصولات يې هم ډېر شوي دي.

می‌سازد، بلکه این پروژه صدها کارگر را در بخش اجرای فعالیت‌های تخنیک و تنظیم آبریزه‌ها و چگونگی احیا و گسترش فضای سبز نیز آموزش می‌دهد.

«زمانی که پروژه کمربند سبز کابل فعالیت‌های تنظیم آبریزه‌ها و سرسبزی را در ساحه ۲۸۰ هکتار در تپه‌های بند قرغه آغاز کرد، بیش‌تر از ۳۰۰ نفر کارگر در اعمار چکدم‌ها، احداث تراس‌ها، حفر چقرک‌ها و نهال‌شانی استخدام شدند که از لحاظ اقتصادی و بهبود معیشت جوامع محلی، نقش اساسی را ایفا کرده است.»

حمیدالله کارهای انجام شده در بخش گسترش ساحه سبز پایدار در تپه‌های بند قرغه را بی‌سابقه می‌داند و می‌گوید که پلان درازمدت کمربند سبز این است که تپه‌های بند قرغه تا چند سال آینده به یک تفریح‌گاه سبز و قشنگ بدل شود و خانواده‌ها از همه‌جا برای سپردی کردن اوقات خوش‌شان به این‌جا تشریف بیاورند که این تلاش‌ها سرانجام باعث تقویت اقتصاد کشور و ایجاد فرصت‌های کاری برای مردم محل نیز خواهد شد.

حمیدالله تنها شخصی نیست که پروژه کمربند سبز کابل برایش زمینه‌ی کاری درازمدت را فراهم ساخته، بلکه این پروژه طی سه سال گذشته فرصت‌های کاری زیادی را برای هزاران تن از افراد نیازمند در ساحات مختلف شهر کابل فراهم کرده است.

جوانی که پس از سال‌های کاری حالا ۶۸ کارگر را مدیریت می‌کند

هنر محمد نیکزاد

سرسبزی این پروژه به خوبی یاد بگیرد. حمیدالله حالا یک کارگر نه بلکه یک کارفرمای خوب در ساحه سبز بند قرغه است و روزانه ۶۸ نفر کارگر را در کارهای ساخت چکدم، احداث تراس‌ها و آبیاری منظم نهال‌ها کمک و مدیریت می‌کند. حمیدالله می‌گوید که پروژه کمربند سبز کابل نه تنها سالانه برای صدها نفر کار فراهم

حمیدالله ۳۹ ساله حالا بیش‌تر از سه سال می‌شود در این پروژه، کمر همت به کار بسته است و مشغول است. او از این طریق معیشت خانواده‌ی نه نفری‌اش را فراهم می‌سازد. او حالا دیگر نگران بی‌کاری نیست، تلاش، صداقت، عشق و علاقه‌ی فراوان وی نسبت به سرسبزی محیط زیست، باعث آن شده که او همه فعالیت‌های تخنیک در بخش تنظیم آبریزه‌ها و سرسبزی را از متخصص

«یافتن کار صرف برایم یک امید بود، گاهی کار پیدا می‌کردم و گاهی هم برای روزها در بی‌کاری به سر می‌بردم، هر طرف سراسیمه در جست‌وجوی کار می‌گشتم. بی‌کاری کاسه صبر و حوصله‌ام را لبریز ساخته بود. در یکی از روزهای بهاری در بین مردم قریه ما زمزمه و آوازه‌ای بلند شد، یکی به دیگری می‌گفت: کمربند سبز ۳۰۰ نفر را برای یک‌سال در کار روزمزد استخدام می‌کند. ابتدا نام این برنامه برایم کاملاً ناآشنا بود. با شنیدن هر بار (کمربند سبز) به فکر کمربند «ورزشی سبز» می‌افتادم، اما دیری نگذشت دوستانم درباره‌ی آن برایم گفتند که پروژه کمربند سبز کابل یک برنامه مهم دولتی است که به منظور سرسبزی محیط زیست و اشتغال‌زایی توسط دولت جمهوری اسلامی افغانستان در چوکات ریاست عمومی منابع طبیعی وزارت زراعت، آبیاری و مالداري ایجاد شده است و فعالیت‌های تنظیم آبریزه‌ها و سرسبزی را در تپه‌های بند قرغه و در سایر ساحات کابل آغاز کرده است.»

بهره‌برداری و افتتاح کار چندین پروژه زراعتی به ارزش ۸۰۰ میلیون افغانی در بلخ

۶۰ درصد سب‌سایدی کمک می‌کند.

هم‌چنان محمدعالم ساعی رییس زراعت ولایت بلخ در این برنامه گفت که ولایت بلخ دارای ۲۷۸۶۰۴ هکتار زمین آبی، ۱۸۸۶۷۱ زمین للمی، ۱۳۸۰۰۰ هکتار چراگاه، ۱۵۸۸۰۸ هکتار جنگل طبیعی و مصنوعی، ۲۰ فارم بزرگ تولید شیر است که در یک روز ۱۵۰۰۰ لیتر شیر تولید می‌کند.

او گفت که ۵۰۰ فارم مرغداری، ۳۰ فارم خردبزرگ ماهی‌پروری، ۲۰۰۰۰ هکتار باغ نیز در این ولایت وجود دارد و در سال ۱۳۹۷ ۲۵ شبکه‌ی آبیاری ساخته شده است. از جانب دیگر محمدبشیر توحیدی سرپرست و معاون مقام ولایت بلخ گفت: «میوه‌ها و سبزیجاتی را که در نمایشگاه دیدیم دست‌آورد عالی است، نتیجه زحمت و تلاش دهقانان و مردم با عزت ما است، مردم ما هیچ وقت تسلیم مشکلات نشدند تا توان کار است در خدمت مردم قرار داریم. از وزارت زراعت تشکر می‌کنیم. در بخش‌های مختلف باغداری، ماهی‌پروری، مالرداری فعالیت‌های صورت گرفته است، کشور ما یک کشور زراعتی است، بستر کار زراعت در کشور مساعد است، توجه وزارت زراعت را می‌خواهیم از این بیش‌تر کار شود.»

محمدافضل حدید رییس شورای ولایتی بلخ خواستار توجه بیش‌تر وزیر زراعت در عرصه‌های مهار آب زراعتی، توجه به گسترش ماهی‌پروری، رشد مرغداری، پروسس لبنیات، فراهم‌سازی کود، ایجاد سردخانه‌ها و گل‌خانه‌ها شد.

سیدروشن طاهرزاده رییس اتاق تجارت بلخ نیز از وزیر زراعت خواست تا در همکاری سکتور خصوصی در فعال‌سازی فابریکه‌ها سهم بگیرند و با نماینده‌گان شرکت‌ها دیدار و صحبت داشته باشند.

توزیع ۱۴ هزار نهال پسته و بهره‌برداری از چند پروژه

در سفر نصیراحمد درانی به ولایت بلخ، وزارت زراعت از طریق برنامه‌ی ملی باغداری و مالرداری خویش ۱۴ هزار نهال پسته را برای باغداران چهار ولایت زون شمال کشور توزیع کرد.

به گفته‌ی احمدفهم جباری هم‌آهنگ‌کننده‌ی برنامه‌ی ملی باغداری و مالرداری وزارت زراعت در زون شمال، از جمله این ۱۴ هزار نهال پسته، شش هزار نهال برای باغداران ولایت بلخ، پنج هزار برای باغداران ولایت سمنگان، یک‌هزار و ۵۰۰ نهال برای باغداران جوزجان و یک هزار و ۵۰۰ نهال دیگر برای باغداران ولایت سرپل از سوی برنامه‌ی ملی باغداری و مالرداری وزارت زراعت در زون شمال توزیع شده است.

پسته یکی از میوه‌های پرازش است و وزارت زراعت تلاش دارد تا با ایجاد باغ‌های معیاری پسته از طریق برنامه‌ی ملی باغداری و مالرداری، سطح تولیدات این میوه را در سال‌های آینده افزایش دهند تا از این طریق درآمد باغداران پسته‌کار افزایش یابد.

به همین منظور برنامه‌ی ملی باغداری و مالرداری تا اکنون در شمال کشور بالاتر از ۱۰ هزار جریب باغ پسته را در پنج ولایت شمالی احداث کرده است. وزارت زراعت کشور از طریق برنامه‌ی ملی باغداری و مالرداری خویش افزون‌تر توزیع نهال‌های پسته برای باغداران پسته‌کار، برای آنان جالی محافظتی، تانکرهای سه هزار لیتری و پایپ برای آبیاری و تخم‌هنگ را برای کشت بین‌البینی نیز توزیع می‌کند.

در سفر وزیر زراعت به بلخ، فارم خاصه‌پز در ولسوالی دهدادی این ولایت نیز به بهره‌برداری سپرد. این فارم برای تولید و تکثیر تخم‌های اصلاح‌شده فعالیت می‌کند. این فارم در محدوده‌ی ۹۷۳ جریب و با دو فیز ساخته شده است.

وزارت زراعت برای ساخت این فارم تولید و تکثیر

نصیراحمد درانی وزیر زراعت، آبیاری و مالرداری، در سفری که با یک هیات به ولایت بلخ آغاز کرد، چندین پروژه زراعتی را به ارزش ۸۰۰ میلیون افغانی به بهره‌برداری سپرده و هم‌چنین کار چند پروژه دیگر را آغاز کرد.

این پروژه‌ها که از طریق وزارت زراعت و سکتور خصوصی راه‌اندازی و تهداب‌گذاری شده، شامل بخش‌های آبیاری، زراعت و مالرداری می‌شود. تهداب‌گذاری پنج فارم مرغداری پنج هزار قطعه‌ای و یک فارم ۲۰ هزار قطعه‌ای، افتتاح فابریکه‌ی روغن سویابین، کانال‌ها و شبکه‌های آبیاری، از شمار پروژه‌هایی است که برخی افتتاح می‌گردد و شماری نیز تهداب‌گذاری می‌شوند. هم‌چنان وزیر زراعت با رسیدن به ولایت نمایشگاه سبزی و میوه را در این ولایت افتتاح کرد.

آقای درانی در سخنانی در حضور رسانه‌ها گفت که ولایت بلخ میوه و سبزی بسیار تولید می‌کند و امسال میوه و به ویژه میوه‌های زودرس در این ولایت افزایش بیش‌تر داشته است.

ارزش مجموعی پروژه‌های وزارت زراعت و نیز پروژه‌های سکتور خصوصی که در این سفر برخی افتتاح و شماری هم تهداب‌گذاری شد، ۸۰۰ میلیون افغانی است.

هم‌چنان در این سفر وزیر زراعت، یک فارم تحقیقاتی را نیز به بهره‌برداری سپرد.

نصیراحمد درانی در نخستین روز سفرش به ولایت بلخ، روند توزیع پیاز و دیگر وسایل مورد نیاز برای زعفران‌کاران را افتتاح کرد. از بسته‌های وسایل مورد نیاز زعفران‌کاران، آنان برای تسهیل و معیاری‌سازی کشت‌وکارشان استفاده می‌کنند.

ساحات تحت کشت زعفران در بلخ، ۳۵۰ جریب است و این ساحات وسعت می‌یابد. در سال ۱۳۹۵ میزان تولید زعفران در بلخ ۱۴۰ کیلو بود، در سال ۱۳۹۷ به ۲۰۰ کیلو رسید و امسال قرار است به ۳۰۰ کیلو برسد. بلخ یکی از ولایت‌هایی است که علاقه‌مندی مردم به کشت زعفران بیش‌تر شده است.

سطح تولید زعفران در افغانستان در سال ۱۳۹۷ به ۱۶ تن رسید و بیش‌تر از ۹۰ درصد آن صادر شده است. سال گذشته میزان تولید زعفران ۱۰ تن بود.

باید تولید را معیاری کنیم

نصیراحمد درانی در سفرش به ولایت بلخ، با دهقانان، فعالان سکتور زراعت، سرمایه‌گذاران، مسوولان محلی و شهروندان نیز دیدار کرد. در همایشی که در تالار ریاست زراعت ولایت بلخ راه‌اندازی شده بود، وزیر زراعت به تغییر در کیفیت تولیدات تأکید کرد و گفت که دهقانان باید تولیدات‌شان را معیاری کنند. آقای درانی گفت: «هم شما و هم حکومت، نیازمند همکاری دوجانبه هستیم، تا تغییر بیابوریم، بدون پرده صحبت کنیم، تا حقایق برملا شود، باید تقسیم بندی کنیم، چیزهایی که در توان ما است، ما انجام می‌دهیم و شما هم کار کنید. صداقت بین حکومت و مردم این است که باید کار کنیم و مشکلات‌مان را مطرح بسازیم و برای حل آن یک جا اقدام کنیم.»

آقای درانی گفت: «نبود مارکیت، کمک به دهقانان و میکانیزه‌سازی زراعت از نیازمندی‌های مردم است، اما مشکل زراعت در یک سال حل نمی‌شود. نیاز به پول زیاد دارد، عوامل تولید باید تقویت شود.»

وزیر زراعت گفت: «می‌خواهم تولید را معیاری کنید، تولیدات ما غیر اقتصادی است، دهلیز هوایی باز شده، یکی از دست‌آوردها است، اگر نیازمند آگاهی و آموزش باشید، در خدمت هستیم، در بخش کنترل آب پروژه‌ها را نوشته کنید، حاضر هستم همکاری کنم و برای تقویت محصولات، گرین‌هاوس هم می‌سازیم، کار ما با دهقان و تاجران است، می‌خواهیم یک‌جا کار کنیم، قرضه می‌دهیم حمایت می‌کنیم، کلاه‌برداری نمی‌کنیم و از شما نیز چنین می‌خواهیم، زمین می‌خواهید، پول می‌خواهید، من حاضرم همراه‌تان همکاری کنم.»

وزیر زراعت گفت که «روی قرنطین کار داریم و ۱۳ مرکز قرنطین را در ولایات ساختیم، در قسمت تولید و ذخیره عولفه کار کردیم، در قسمت واکسین و چراگاه کار کردیم. پنج مسلخ ساختیم که یک باب آن در بلخ است و تا دو ماه آینده به بهره‌برداری می‌رسد.»

آقای درانی گفت که وزارت زراعت در بخش مرغداری به سرمایه‌گذاران، تا ۵۰ درصد سهم کمکی می‌دهد و

زراعتی نیز فعالیت می‌کند.

وزارت زراعت از طریق این پروژه، حدود نُه سال است که شبکه‌های آبیاری را در ولایت‌های شمال کشور می‌سازد. بلخ، سمنگان، فاریاب، بغلان و سرپل، ولایت‌هایی‌اند که در آن‌ها، شبکه‌های آبیاری ساخته شده است و کار بعضی دیگر از این شبکه‌ها، در این ولایت‌ها جریان دارد.

در همایش افتتاح این کانال آبیاری، آقای درانی گفت: «در تلاشیم که به پای خود ایستاد شویم، بانک قرضه‌های زراعتی ایجاد می‌شود و در این قسمت کار می‌کند تا حاصلات بیش‌تر و معیاری‌تر تولید کنیم.» کانال سرورخان و حکم‌ران به طول ۲.۲۶ کیلومتر ساخته شده است. در ساخت این کانال، بیش‌تر از ۷.۴ میلیون افغانی هزینه شده است. از این کانال ۸۰۰ جریب زراعتی زمین آبیاری شده و ۶۴۰ خانواده از مزیت‌های آن بهره‌مند گردیده‌اند.

هم‌چنان بر اساس برنامه‌ها، قرار است که در شمال کشور ۱۲۲ کانال ساخته شود. از این میان، ۹۱ کانال سروی شده و ۸۴ کانال دیگر دیزاین گردیده است.

در شمال کشور تا این دم، ۴۸ کانال تکمیل شده که طول جمعی آن‌ها بیش‌تر از ۱۲۲.۱۴ کیلومتر است. در ساخت این کانال‌ها بیش از ۴۵۸.۷۶ میلیون افغانی هزینه شده است. از این کانال‌ها ۲۰ هزار و ۱۰۶ خانواده بهره‌مند می‌شوند و ۱۷ هزار و ۱۱۵ هکتار زمین آبیاری شده و برای ۴۳۲ هزار تن کار آفریده شده است.

هم‌چنان برنامه این است که در ولایت بلخ، ۸۴ کانال ساخته شود، از این جمع، ۶۹ کانال آن سروی و ۶۲ کانال دیگر دیزاین شده است.

شمار کانال‌های تکمیل شده در بلخ، ۲۸ کانال و به طول بیش‌تر از ۷۹.۸ کیلو متر است. در ساخت این کانال‌ها ۲۷۵ میلیون و ۷۶۰ هزار و ۹۰۳ افغانی هزینه شده است.

با این کانال‌ها در بلخ ۴۲۰ جریب زمین هموارکاری شده و نیز نُه هزار و ۶۲۵ هکتار زمین آبیاری گردیده است. بر بنیاد آمارها، با این فعالیت‌ها برای ۲۵۲ هزار تن زمین‌های کار فراهم شد.

ساخت هزاران جریب باغ تجارتی

نصیراحمد درانی هم‌چنین از باغ‌های تجارتنی پسته در ولسوالی نهرشاهی ولایت بلخ دیدار کرد. پروژه‌ی ملی باغداری و مالرداری وزارت زراعت در سال گذشته سه هزار جریب باغ تجارتنی پسته را در ولایت بلخ ایجاد کرده است. قرار است در سال روان نیز دو هزار و ۵۰۰ جریب باغ تجارتنی جدید پسته در شمال کشور ساخته شود که ۵۰۰ جریب آن در ولایت بلخ خواهد بود.

هم‌چنان وزیر زراعت از کشت‌زارهای دهقانان للمی‌کار ولسوالی نهرشالی دیدن کرد. باید گفت که در سال روان به دلیل بارنده‌گی‌های کافی، کشت‌زارهای للمی حاصلات خوبی خواهد داشت.

آغاز کار ساخت ۷۲ کشت‌خانه‌ی معیاری

وزارت زراعت، آبیاری و مالرداری در چارچوب برنامه‌ی ملی باغداری و مالرداری‌اش، برای باغداران چهار ولایت شمالی کشور ۷۲ کشت‌خانه‌ی معیاری می‌سازد.

نصیراحمد درانی وزیر زراعت، آبیاری و مالرداری در سفر اخیرش به ولایت بلخ که وی را محمدعثمان صافی رییس برنامه ملی باغداری و مالرداری و شماری دیگر از مقام‌های وزارت زراعت همراهی می‌کردند، کار ساخت این کشت‌خانه‌ها که قرار است توسط برنامه‌ی ملی باغداری و مالرداری وزارت زراعت در ولایت‌های بلخ، جوزجان، سرپل و فاریاب ساخته شود را با گذاشتن سنگ تهداب یکی از این کشت‌خانه‌ها در ولسوالی دهدادی ولایت بلخ رسماً آغاز کرد.

آقای درانی ساخت کشت‌خانه‌های عصری را در بلند بردن اقتصاد باغداران خیلی پرازش دانست و بر تطبیق معیاری این پروژه‌ها تأکید کرد.

از جمع ۷۲ کشت‌خانه‌ی که در شمال کشور توسط برنامه‌ی ملی باغداری و مالرداری وزارت زراعت ساخته می‌شود، ۱۰ باب در ولایت بلخ، ۱۲ باب در ولایت جوزجان، هشت باب در ولایت سرپل و ۴۲ کشت‌خانه‌ی دیگر در ولایت فاریاب ایجاد می‌شود.

این کشت‌خانه‌ها با ۵۰ فی‌صد سهم باغداران و ۵۰ فی‌صد سهم وزارت زراعت ساخته خواهد شد.

پیش از این نیز برنامه‌ی ملی باغداری و مالرداری وزارت زراعت بالاتر از ۵۰۰ کشت‌خانه را به منظور تولید کشت‌مخ خوش‌کیفیت برای باغداران ایجاد کرده است.

تخم‌های اصلاح‌شده، ۱۱۰ میلیون افغانی هزینه کرده است. این فارم می‌تواند در تولید بیش‌تر تخم‌های اصلاح‌شده، دهقانان ولایت بلخ و ولایت‌های هم‌جوار را کمک کند.

وزارت زراعت سلاله به صورت سب‌سایدی ۱۰ هزار متریک تن گندم اصلاح‌شده را به دهقانان توزیع می‌کند که در آینده تولیدات فارم تحقیقی و تولیدی خاصه‌پز نقش کلانی در رشد میزان کمک به دهقانان و تکثیر تخم‌های اصلاح‌شده خواهد داشت.

نصیراحمد درانی در این سفر، ۲۸ گل‌خانه‌ی بزرگ را نیز افتتاح کرد. این گل‌خانه‌ها را برنامه‌ی ملی باغداری و مالرداری وزارت زراعت ساخته است. در این گل‌خانه‌ها توت زمینی، لیمو و بادرنگ کشت می‌شود. هزینه‌ی جمعی این سب‌خانه‌ها، ۱۸.۴ میلیون افغانی می‌شود.

۸۰ درصد مصرف ساخت این گل‌خانه‌ها را برنامه‌ی ملی باغداری و مالرداری وزارت زراعت و ۲۰ درصد آن را دهقانان مستفیدشونده پرداخته‌اند.

نصیراحمد درانی وزیر زراعت، آبیاری و مالرداری که برای چند روز در ولایت بلخ به سر می‌برد، کمپلکس شبکه‌ی قرنطینی بندر حیرتان را هم افتتاح کرد. وزارت زراعت در ۱۳ بندر کشور ۱۳ شبکه‌ی قرنطینی را می‌سازد که ۱۱ شبکه‌ی آن تکمیل شده است.

شبکه قرنطینی حیرتان شامل بخش‌های حیوانی و نباتی است. وزیر زراعت هنگام افتتاح این شبکه گفت که با استفاده از این شبکه‌ی قرنطینی محصولات وارداتی آزمایش و جلو ورود محصولات بی‌کیفیت زراعتی گرفته می‌شود. هم‌چنان وزیر زراعت گفت که یکی از نیازها و معیارهای مورد نظر سازمان تجارت جهانی ساختن شبکه‌های قرنطینی است که وزارت زراعت آن را عملی و شرایط را تکمیل کردیم و این موضوع روی تدخین محصولات زراعتی و صادرات معیاری ما، تأثیر دارد.

وزیر زراعت گفت که تلاش می‌کند تا پایان سال روان تمامی این شبکه‌های قرنطینی دارای لابراتوار شوند.

هم‌چنین در سفر وزیر زراعت با هیات همراهش، وزارت زراعت از طریق برنامه‌ی ملی باغداری و مالرداری خویش برای نخستین بار در شمال کشور روند توزیع صندوق و بسته‌های وسایل پرورش زنبور عسل را به انجمن‌های زنبورداری در ولایت‌های بلخ و سمنگان آغاز کرد.

نصیراحمد درانی وزیر زراعت، آبیاری و مالرداری در سفرش به ولایت بلخ که ایشان را محمدعثمان صافی رییس برنامه ملی باغداری و مالرداری وزارت و شماری دیگر از مقام‌های وزارت زراعت همراهی می‌کردند، روند توزیع صندوق‌های زنبور عسل و وسایل پرورش آن را برای ۱۰۰ زنبوردار ولایات بلخ و سمنگان در بلخ افتتاح کرد.

از طریق این برنامه در مرحله اول برای ۶۰ زنبوردار در ولایت بلخ و برای ۴۰ زنبوردار دیگر در ولایت سمنگان که در چارچوب انجمن‌های زنبورداری فعالیت دارند، صندوق و وسایل پرورش زنبور عسل توزیع شد.

افتتاح کانال‌های آبیاری

افتتاح شبکه‌ها و کانال‌های آبیاری از دیگر بخش‌های کاری سفر نصیراحمد درانی به ولایت بلخ بود. آقای درانی این سفر کانال سرورخان و حکم‌ران ولسوالی نهرشاهی را افتتاح کرد.

بر اساس آمارها، وزارت زراعت از طریق پروژه‌ی تنظیم آب در مزرعه، از سال ۲۰۱۱ بدین سو تنها در پنج ولایت شمالی کشور، ۴۸ شبکه‌ی آبیاری اعمار کرده است که نزدیک به ۲۰ هزار تن از این پروژه‌ها بهره‌مند شده‌اند.

باید گفت که پروژه‌ی تنظیم آب در مزرعه‌ی وزارت زراعت، در ایجاد انجمن‌های آبیاری، هموارکاری زمین، آموزش دهقانان، آبیاری قطره‌ای و توزیع ماشین‌آلات

حاصلات گندم در جوزجان ۷۰ درصد افزایش یافته است

گیتی محسنی

ریاست زراعت آبیاری و مالداري ولایت جوزجان می‌گوید که بیش‌تر حاصلات زراعتی در بهار امسال در این ولایت افزایش چشم‌گیر داشته است.

خوش‌بختانه در سال روان به علت بارندگی‌های فراوان و بی‌سابقه در ولایت جوزجان، امسال کشت محصولات زراعتی به خصوص گندم در مقایسه با سال گذشته نزدیک به ۷۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد. ولایت جوزجان در چند سال اخیر گواه خشک‌سالی‌های بی‌پیشینه بود و دهقانان و مالداران را سخت متضرر ساخته بود که خوشبختانه به اثر توجه رهبری وزارت تا حدودی جلو یک فاجعه‌ی جبران‌ناپذیر در این ولایت گرفته شد، چنان‌که در سال گذشته به منظور کمک و همکاری برای دهاقین و مالداران متضرر ناشی از خشک‌سالی حداقل (۲۹۵۵) تن گندم برای دهاقین و (۳۸۴۶) تن مواد خوراکی حیوانی برای مالداران در سطح این ولایت توزیع شد، که در نتیجه از یک فاجعه کلان و جبران‌ناپذیر در سطح جوزجان جلوگیری شد. در سال گذشته کشت و زراعت در این وضعیت خیلی نگران‌کننده بود و در وضعیت غیرعادی قرار داشت و هم‌چنان قیمت مواد خوراکی در بازارها نیز افزایش قابل‌ملاحظه داشت، وضعیت سکتور مالداري نیز نهایت متاثرکننده بود و از این‌که در دشت‌ها به علت نبود بارندگی چراگاه‌ها وجود نداشت و کمتر مالداران می‌توانستند به خوراکی حیوانات‌شان دست یابند، بنا قیمت حیوانات در بازار خیلی اندک و ناچیز بود و حتا در بعضی موارد مالداران حیوانات‌شان را به مالداران ولایت‌های دیگر می‌فروختند.

خوشبختانه در بخش مالداري با توجه به بارندگی‌های اخیر در بهار و موجودیت چراگاه‌های وسیع در دشت‌ها، امسال وضعیت مالداري خوب پیش‌بینی شده و قیمت حیوانات نیز تا حدود ۵۰ درصد در مقایسه با سال

ولایت‌هایی است که بیش‌تر مردم آن مصروف زراعت و مالداري هستند.

محصولات عمده این ولایت در بخش باغداری شامل انگور، بهی، سیب، ناک، انار، شفتالو، زردآلو، بادام، املوک و آلو بوده که سطح تولیدات آن در سال جاری قرار ذیل است.

با در نظر داشت این جدول، حاصلات در سطح

نام میوه	مساحت کشت به هکتار	حاصل فی هکتار تن	تولید به تن	درصدی افزایش تولید
انگور	۱۰۳۳۵	۲۲	۲۲۶۱۷	۱۵ درصد
سیب	۱۲۰	۳	۳۶۰	۱۲ درصد
ناک	۱۰۰	۶	۶۰۰	۱۳ درصد
بهی	۲۶	۷	۲۵۲	۱۴ درصد
انار	۸۰	۵	۴۰۰	۱۲ درصد
شفتالو	۱۰۰	۶	۶۰۰	۱۳٫۵ درصد
زردآلو	۲۰۰	۳	۶۰۰	۱۲ درصد
بادام	۴۰۰	۵	۲۰۰۰	۱۲ درصد
آلو	۱۲۶٫۷	۶	۸۸۰	۱۴ درصد
املوک	۱۴	۳	۷۰	۱۲ درصد

قابل ذکر می‌دانیم که ولایت جوزجان از لحاظ اقلیم و آب و هوا بستر خوب و مناسب برای کشت خربزه و کنجد است که خربزه‌ی ارکانی

این ولایت از شهرت جهانی برخوردار است و در سال گذشته ۱۸ قطعه نمایشی خربزه در سه ولسوالی این ولایت احداث گردید و از طریق آن نزدیک به ۱۰۰۰ تن از دهقانان خربزه‌کار سه ولسوالی آموزش داده شد که خوشبختانه امسال سطح حاصلات خربزه ۳۰ درصد افزایش را در مقایسه با سال‌های گذشته نشان می‌دهد، هم‌چنان کنجد که از جمله فرآورده‌های عمده این ولایت است، کشتش در سال روان در مقایسه با سال گذشته ۵۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

در سال گذشته به علت خشک‌سالی‌های بی‌پیشینه فقر در میان خانواده‌ها در جوزجان بیداد می‌کرد و شماری از خانواده‌ها به جاهای دیگر و حتا به ولایت‌های دیگر کوچ کردند. اما بارندگی‌های کم‌سابقه امسال و نیز حاصلات گسترده چه در بخش زمین‌داری و بخش‌های باغداری و مالداري، مردم را خوش‌بین ساخته است که کشاورزان جوزجانی امسال مانند کشاورزان در ولایت‌های دیگر، زنده‌گی بهتری خواهند داشت.

با توجه به نکات فوق‌الذکر جوزجان از جمله

گذشته در بازار افزایش را نشان می‌دهد، که از این بابت مالداران نهایت خرسند و خوش‌بین هستند.

در جریان سال گذشته ریاست زراعت و مالداري ولایت جوزجان، پروژه‌های بزرگ و حیاتی را در این ولایت تطبیق کرد که به طور مثال از چند پروژه آن یادآوری می‌کنیم.

۳۲۱٫۵ تن گندم اصلاح‌شده بذری، ۴۸۷ متریک تن کود یوریا، ۱۱۳٫۵ متریک تن کود DAP برای شش هزار ۹۳۵ دهقان این ولایت توزیع گردید، توزیع ۱۰ هزار ۵۰۰ کیلوگرام پیاز زعفران و ۱۶ پایه ماشین خشک‌کننده زعفران برای ۲۶۰ دهقان زعفران‌کار جهت ایجاد ۵۵ قطعه نمایشی زعفران در سطح ولایت، اعمار ۱۰ کوشم‌خانه در سطح ولایت، اعمار لابراتوار تشخیص امراض و آفات نباتی، اعمار قطن تیبیک به ظرفیت نگهداری ۶۰۰ گوسفند برای فارم قره‌قل، اعمار گدام ذخیره دواهای زراعتی به ظرفیت ۲۵۰ تن، احداث ۶۴۲ جریب باغات میوه‌ای، احداث ۳۵۰ جریب باغ‌های پسته، احداث ۱۲۰۰ باغچه خانه‌گی، پخته‌کاری هشت کانال آبیاری، تطبیق (۱۵۰۰۰۰) ۱۵۰ هزار دوز واکسین «PPR»، تطبیق ۱۵۰ هزار دوز واکسین بروسولوز و بازسازی ۱۷ دکان قصابی در سطح ولایت صورت گرفته است.

دزغفرانو دتولید سرنی کچه به‌خه باندي ۲۰ ټنه وي

محمد مهرداد احمدی

اچول شوې وه. محمد هاشم اسلمي وويل، چې په دې روزنيز پروگرام کې د ۲۵ ولایتونو د کرنیزو خدماتو مدیران او همداراز دپوشمېر ولسوالیو د زعفرانو مدیران او د ترویج مامورین هم گډون درلود. هغه وويل: «هر کال؛ د کال په پیل کې روزنیز ورکشاپ جوړو او د زعفرانو په هکله ټول نوي علمي او څېړنیز مطالب، چې د زعفرانو په هکله دي او دغه راز د زعفرانو په هکله اقتصادي مسایل، ننگونې او شته حل لارې ټول څېړو او د ۳۴ ولایتونو د کرنیزو خدماتو مدیرانو او دهغو ولسوالیو د ترویج مدیرانو چې په هغو کې د زعفرانو د کرکېلي کچه لوړې دي او د ولایتونو د زعفرانو مدیرانو سره شریک کوو.»

بناغلي اسلمي وويل، چې د کرنې وزارت له شمال زون کې هم په لاره واچول شي. د کرنې، اوبولگولو او مالداري وزارت د زعفرانو

د کرنې، اوبولگولو او مالداري وزارت چارواکي وايي، سرنیو وربستونو، اقلیمي شرایطو او تجربو تو په کتو اټکل کېږي، چې په هېواد کې د زعفرانو د تولیداتو سرنی کچه به ۲۰ متریک ټنو ته ورسېږي.

د کرنې، اوبولگولو او مالداري وزارت د زعفرانو د پراختیا ستر سلاکار محمد هاشم اسلمي وايي، چې د زعفرانو کروندو د حاصلاتو ټولولو وخت د لرم په میاشت کې پیلېږي او د لنډی میاشتی تر پایه ادامه لري. بناغلي اسلمي زیاته کړه، چې د تېر کال زعفرانو کروندو د پېرېدا ته په کتو، د کرکېلي او تولید لپاره ډېر پیاز ترلاسه شوي دي. هغه ورکشاپ کې، چې د کرنې وزارت له خوا د ولایتونو د کرنیزو خدماتو مدیرانو ته د زعفرانو د علمي معلوماتو او څېړنو په موخه په لاره اچول شوې وه، بناغلي اسلمي د زعفرانو پر وروستیو علمي او څېړنیزو موضوعاتو خبرې وکړې هغه وويل: «سرنیو وربستونو، اقلیمي شرایطو او هغو تجربو ته په کتو چې په تېرو کلونو کې مو ترلاسه کړي دي اټکل کېږي، چې د زعفرانو سرنی تولید به ۲۰ ټنه وي. د زعفرانو حاصل ټولول د لرم په میاشت کې پیلېږي او د لنډی په میاشت کې به په ډاگه شي، چې مونږ څو ټنه تولید لرو.»

د کرنې، اوبولگولو او مالداري وزارت له خوا د زعفرانو په هکله د وروستیو علمي او څېړنیزو مالوماتو د شریکولو په پار د غبرگولي له ۲۶ تر ۲۷ نېټې پروې دوه ورځنۍ روزنیز پروگرام په لاره

د پراختیا ستر سلاکار زیاته کړه، چې د کرنې، اوبولگولو او مالداري وزارت له خوا پر زعفران کارانو د زعفرانو د پیازو د ویش لړۍ هم څو ورځې مخکې پیل شوې ده. هغه وويل، چې سپر کال د کرنې وزارت پر بزگرانو ۲۵۰ متریک ټنه د زعفرانو پیاز ویشي. بناغلي اسلمي په ټینگار سره وويل، چې د کرنې وزارت له ټاکل شوي وخت او کچې څخه زیات زعفران تولید کړي دي. هغه وويل، چې تېر کال د زعفرانو د تولید کچه ۱۶ متریک ټنه وه. بناغلي اسلمي وويل، چې کرنې وزارت د تولید په برخه کې خپل مسوولیت په ښه توگه ترسره کړي، خو د زعفرانو د صادراتو په برخه کې که وویو دا لړۍ ورو پر مخ ځي. په ورته وخت کې د کرنې، اوبولگولو او مالداري وزارت د زعفرانو سترسلاکار وويل، که څه هم په وروستیو کلونو کې په هېواد کې د زعفرانو د تولید کچه د پام وړ زیاته شوې ده خو له دې سره سره بیا هم له هر هکتاره ځمکې څخه په کافي اندازه زعفران نه تولیدېږي. محمد هاشم اسلمي وويل: «نوي څېړنې د تولید په برخه کې ده. د مثال په توگه د هر هکتار د تولید منځنی کچه باید اته کیلوگرامه وي، خو په خواشیني سره باید وایم چې، زموږ د بزگرانو تولید ۲٫۵ کیلوگرامه ده.»

بناغلي اسلمي وويل، چې د کرنې وزارت له زعفران کارانو سره کارکوي ترڅو د فی هکتار د تولید کچه شپږ کیلو ته ورسوي.

الف تارا زعفران

انتقال غوزه زعفران:

محمد هاشم اسلمی، مشاور ارشد انکشاف زعفران
در وزارت زراعت • قسمت دهم

هرات کی تبر کال د اوبولگولو ۳۸ کانالونه جوړ شوي دي

حشمت الله حبيبي

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت په کرونده کې د اوبو د تنظیم پورته «OFWMP» په هرات ولایت کې د اوبولگولو ۳۸ کانالونه جوړ کړي دي. ددغو کانالونو د جوړولو موخه د کرنیزو محصولاتو په ډېرولو سره د بېوزلې کچه ټپول، د ځمکې او کرنیزو محصولاتو معیاري کول او د اوبو مدیریت دي. دغه کانالونه د هرات ولایت په زنده جان، غوریان، انجیل، ادرسکن او گنډرې ولسوالیو کې جوړ او گټي اخیستې ته سپارل شوي دي. د اوبولگولو دهغو کانالونو له ډلې، چې په هرات ولایت کې یې د رغولو چارې روانې دي یواځې د بشپړ شویو هغو شمېر یې ۳۸ کانالونو ته رسېږي. ددغو کانالونو ټولیز اوږدوالي ۱۲۰ کیلومتره ده، چې په پاخه او اساسي ډول رغول شوي دي او د رغولو ټولیز لگښت یې ۳۱۰ میلیونه افغانۍ ده. دغه کانالونه ۱۵ زره هکتار ځمکه د خړوبولو تر پوښښ لاندې راولي.

ولایت د ولسوالیو په کچه مونږ ډلیر لېږلې او د ځمکې د هوارولو اتم ماشینونه ویشلي دي. ددغو ماشینونو د ترویج او د اوبو د تحفظ په پار هرکانال چې ټاکل کيږي یوه قطعه ځمکه یې لېږلې کولو ترڅو خلک د ناهموارو او هم سطحو ځمکو ترمنځ توپرونه په خپلو سترگو ویني.»

د هرات د سیمه ییز دفتر مسوول زیاته کړه: «په هرات ولایت کې ۱۵ پروژې تر کار لاندې لرو چې د قرارداد په درشل کې دي. ددغو پروژو ټولیز اوږدوالي ۹۸.۶ کیلومتره ده، چې کابو شپږ زره او ۱۲۲ هکتار ځمکه د خړوبولو تر پوښښ لاندې راولي او په ټولیزه توګه یو زر او ۶۵۸ هایدرولیکي ودانۍ د بیاروغولو په حال کې دي.»

هغه وویل: «په کرونده کې د بزگرانو ۳۸ روزنیزې» برنامې هم پلي شوي دي، چې ۷ یې یواځې مېرمنو لپاره وه. د انجیل ولسوالۍ د رزشک کلي یو تن بزګر او د اوبولگولو د یوې ټولني مشر محمدنادر وایی: «ددې کانال رغول مونږ ته خورا ګټور تمام شوې، کومې ځمکې چې تر دې مخکې پرې کرکېله نه کېده اوس پرې کرکېله کيږي، د اوري په موسم کې مو ډېر کروندې د اوبو د نشتون له کبله له منځه تلل، د اوبو پر سر شخړې او جنګونه و او زمونږ ځمکې نه خړوبېدې، اوس چې مو ویا له جوړه شوې ده کولای شو، چې په خپلو ځمکو کې غنم، گل، کنجد، مۍ، ترکاری او نور ګڼ شمېر کرنیز توکي وکړو.»

هغه وویل: «د کرنې او مالدارۍ په برخه کې مو حاصلات دوه چنده شوي دي.» هغه د کرنې له وزارت نه وغوښت چې، ددوي د کانال پاتې برخه دې هم ورته په پاخه او اساسي ډول جوړ کړي، هغه د خپلو خبرو

په کرونده کې د اوبو د تنظیم پروژې «OFWMP» سیمه ییز مسوول وایی: «لیزر لېږل کول د اوبو د لږ مصرف لپاره یو غوره کار دي، چې د نړۍ په کچه ترې پرمختللي هېوادونه ګټه پورته کوي. د هرات

په کرونده کې د اوبو
د تنظیم سیمه ییز مسوول
بشیر احمد وایی: «دغه
کانالونه د بېوزلې د کچې
په ټپولو او د اوبو د تنظیم
په برخه کې رغنده رول
لري. د کانالونو جوړول
څو پراوونه لري، چې د
اوبولگولو ټولني جوړول،
په پاخه او اساسي ډول د
کانالونو رغول، د پروژې
څارنه او ارزونه او د دولتي،
غیر دولتي او ارګونومي
نهادونو ځواکمنتیا په کې
شامل دي.»

په پای کې وویل: «دا کار مو د خوښۍ
لامل کيږي.»

دغه راز د انجیل ولسوالۍ د فرک سفلي کلي یو تن بزګر حاجي غلام سخي وویل: «د کانال رغول مونږ ته ډېره ګټه وکړه، تردې مخکې مو د اوبو پر سر شخړې کول، په بوجی سره مو خپله ویا له جوړول، تر دې مخکې زمونږ ځمکې ته په ۲ ساعتونو کې اوبه رسېده خو اوس په ۲۸ دقیقو کې رسېږي، زمونږ د کروندې او بڼوالۍ حاصلات دوه چنده شوي دي.»

په ورته وخت کې د اوبولگولو د کانالونو د جوړولو په هکله د هرات ولایت د غوریان ولسوالۍ یو تن بزګر محمد داوود وویل: «مونږ بزګران ډېرې ستونزې درلودې خو اوس مو ستونزې هوارې شوي دي، تر دې مخکې مو ویا له ډېره خرابه وه، د اوبو ضایعات ډېر و اوس چې مو ویا له جوړه شوې ده د اوبو ضایعات نه لرو.»

په لوېدیځ زون کې پروت هرات هغه ولایت دي، چې ډېرې کرنیزې ځمکې لري. په دې ولایت کې د اوبولگولو کانالونه جوړول د کرنیزو توکو د زیاتوالي په برخه کې رغنده رول لري. زعفران، انگور، بادرنګ، پسته، انځر، زېره، آلوته ورا او شات ددې ولایت د ارزښت لرونکو محصولاتو په ډله کې دي.

غوزه در داخل کارتن
سوراخ دار و یا «بوجی/بوری» نخى
انتقال گردد.
در صورت مجبوریت به
استفاده از بوجى نخى، بیش تر از
۲۰ کیلو گرام غوزه در یک بوجى
نباید منتقل شود.
بوجى ها نباید بالای
همدیگر قرار گیرند.
زمان انتقال باید متوجه
بود که غوزه ها مستقیما در
معرض شعاع آفتاب قرار نگیرند.
در صورت موجودیت
گرماى هوا کشیدن غوزه از زمین
تا انتقال و کاشت غوزه ها نباید
بیش تر از یک تا دو روز را در بر
گیرد.

انتقال غوزه ها به خاطر
موجودیت سردى هوا باید از طرف
شب صورت بگیرد و بلافاصله در
زمین اصلی کشت گردد.

در جریان انتقال و یا
محل دیبو از غوزه باید مراقبت
گردد تا گرم نشوند چرا که
اگر غوزه ها گرم شوند، فاسد
می گردند. لذا اگر غوزه ها گرم

شدند، باید زیر و رو شده و به هم
زده شوند.

شرایط نگهداری پیازهای زعفران

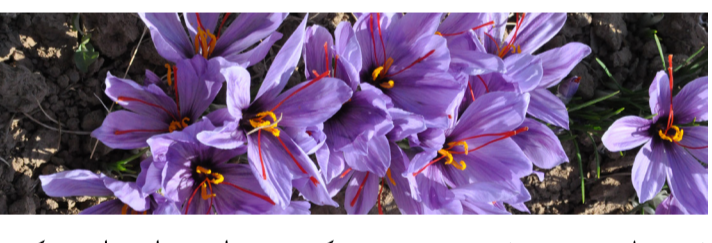
مناسب ترین دما
برای نگهداری پیازهای زعفران
بسته بندی شده در بسته های
بوجى نخى و یا کارتن، حرارت
۲۰ تا ۲۵ درجه سانتی گراد
(هواى محیط) و رطوبت نسبى
۴۸ تا ۵۲ درصد است، بنا بر این
می توان از انبارهای خشک، دارای
تهویه مناسب و بدون سیستم
خنک کننده نیز استفاده کرد.

نگهداری پیازهای
زعفران در حرارت پایین تر از
محیط توصیه نمی شود زیرا
موجب آغاز رشد فیزیولوژی گیاه
در انبار می شود. این امر موجب
آسیب رسیدن به پیاز و کاهش
قدرت آن در زمان کاشت در مزرعه
می شود و کاهش عمل کرد
«گل دهی» را به دنبال خواهد
داشت.

حداکثر زمان نگهداری
پیاز زعفران با حفظ کیفیت در
شرایط حرارتی و رطوبتی ذکر شده،

یک ماه است بنا بر این نگهداری
پیازهای زعفران در انبار بیش تر از
یک ماه توصیه نمی شود.
تراکم بته ها (تعداد پیاز یا
بته ها) و عمق کشت:
تراکم بته ها در واحد سطح
بسته گی به نوع روش کشت،
عادت دهقانان و اندازه پیاز متغیر
بوده در منابع بین دو تا ۱۰ تن در
هکتار گزارش گردیده است.
اگر فاصله خطوط کشت ۲۰
سانتی متر و فاصله بین ردیف
۷۵ سانتی متر انتخاب می گردد
برای هر هکتار چهار تا پنج تن
غوزه نیاز است، یعنی حدود ۵۰۰
هزار غوزه در هر هکتار می باشد
اینک اگر برای هر غوزه یک گل
در نظر بگیریم در همان سال اول
۲.۵ کیلو زعفران خشک در هکتار
حاصل می شود.

طرق کشت غوزه زعفران
کشت می تواند توسط ماشین
و به صورت ردیفی یا قطار
باشد و یا به صورت کرتی و با
دست انجام پذیر باشد ولی آن چه

که مهم است، این است که
ردیفها مستقیم اند و با فاصله ی
مساوی از همدیگر قرار می گیرند
بنا بر این، در کشت دستی باید
برای ساختن قطارها از رجه یا
طناب استفاده کرد و به کمک
بیل قطارهای کشت را باید
ساخت.

کشت با کندن چقورک

در کشت سنتی، پیاز زعفران در
چقورک که توسط بیل حفر
می شود در یک قطار منظم به
شکل صابونی کشت می شود
و به ندرت به صورت جوی و
پشته ای انجام می شود.

در این روش با فاصله ۲۵ سانتی
متر از هر جهت زمین، و به اندازه
یک بیل چقورک کنده شود در
کف چقورک از سه تا هفت پیاز
را کشت می کنند. ممکن است
به جای چقورک کندن با بیل
از قلبه و فاروئر شیار ایجاد شود
که در این صورت فاصله شیارها
از یکدیگر ۳۰ تا ۳۵ سانتی متر،
فاصله چقورکها ۲۵ سانتی متر
می باشد.

آشنایی با پشک مومی سیب

عبدالغفور بابری، سرپرست ریاست حفاظه نباتات و قرنطین

معرفی

این شپشک که در اصطلاح محلی به نام پخته‌گک نیز یاد می‌شود، یکی از آفت‌های مهم و عمده درختان سیب است و خسارات شدیدی را به آن وارد می‌کند. این آفت دارای دهن مکنده بوده و از شیرهای نبات تغذیه می‌کند که در اثر آن، فرورفته‌گی و پندیده‌گی‌ها در بالای شاخچه‌ها نمودار می‌گردد. اکثراً شاخچه‌های جوان را مورد حمله قرار می‌دهد، اما خساره اصلی آن بر ریشه‌ی نبات بوده و در ریشه در اثر تغذیه آن «گال‌ها» پندیده‌گی‌ها به وجود می‌آید. این شپشک از شپشک‌های دیگر نباتی فرق دارد زیرا یک نوع رشته‌های مومی سفید را ترشح می‌کند و بدن خود را با آن می‌پوشاند که بدین لحاظ خود را از شر و صدمه دشمنان طبیعی در امان نگاه می‌دارد، طوری که قبلاً گفته شد این شپشک آفت مهم سیب است، خصوصاً نهال‌های جوان این میوه. کالونی‌های آن در قسمت شاخ‌های قطع‌شده، شاخچه‌های خرد، شاخچه‌های بزرگ، زاویه بین دوشاخچه و قسمت‌های زخمی شده نبات تجمع می‌کند.

مشخصات

این حشره دارای رنگ بنفش بوده که توسط ترشحات مومی تارمانند سفید احاطه شده است. هر گاه نفوس این شپشک زیاد شود، تمام حصه‌های نبات را مصاب می‌سازد. وقتی که تعداد شپشک در قسمت بالایی زمین زیاد می‌شود، این شپشک‌ها به طرف تنه و ریشه حرکت می‌کنند. درخت‌های مسن و بزرگ کم‌تر متحمل خساره از ناحیه ریشه می‌شوند، اما درخت‌های جوان و نهالی‌ها بزرگ‌ترین خساره را از ناحیه مصاب شدن ریشه متحمل می‌شوند. کنترل این شپشک وقتی که ریشه را مورد حمله قرار می‌دهد، بسیار مشکل است.

درخت‌های مصاب شده از ناحیه ریشه، نموی بطی دارند و در صورت شدت آفت ریشه‌ها خشک می‌شوند و از بین می‌روند. طوری که قبلاً گفته شد گال‌ها بالای ریشه تولید شده که سال به سال بزرگ شده و محل خوب برای حمله فنگس‌ها می‌گردند. بر علاوه سیستم جذب مواد غذایی توسط ریشه برهم خورده و بالای نموی نبات تغییر وارد می‌گردد.

تجمع شپشک در قسمت قطع‌شده

در اثنای تابستان افراد زیاد بدون بال تولید شده ولی در خزان افراد بالدار ظاهر شده و تخم‌گذاری می‌نمایند و یک‌تعداد بدون بال در بالای ریشه و شاخه‌ها زمستان را سپری می‌کند.

پخته‌گک سیب تولید شکرک کرده و در نتیجه، فنگس سوتی مؤلف بالای آن نمو می‌کند.

دوران حیات

حشره مذکور زمستان را به قسم نوزاد در زیر پوست یا شکاف‌های درختان به خصوص در ریشه درختان میزبان سپری می‌کند در بهار از جاهای زمستان‌گذرانی خود خارج شده و بالای کنده (تنت) و شاخچه‌ها حرکت کرده و شروع به فعالیت می‌کند.

قدرت تکثیر این حشره زیاد بوده و هر حشره ماده روزانه ۱۶ نوزاد که جمعا تا ۱۸۰ نوزاد

این حشره دارای رنگ

بنفش بوده که توسط

ترشحات مومی تارمانند سفید احاطه شده است. هر گاه

نفوس این شپشک زیاد شود، تمام حصه‌های نبات را مصاب می‌سازد. وقتی که تعداد

شپشک در قسمت بالایی زمین زیاد می‌شود، این شپشک‌ها

به طرف تنه و ریشه حرکت

می‌کنند. درخت‌های مسن و بزرگ کم‌تر متحمل خساره

از ناحیه ریشه می‌شوند، اما

درخت‌های جوان و نهالی‌ها بزرگ‌ترین خساره را از ناحیه

مصاب شدن ریشه متحمل

می‌شوند. کنترل این شپشک وقتی که ریشه را مورد حمله

قرار می‌دهد، بسیار

مشکل است.

پندیده‌گی‌ها در شاخچه

می‌شود می‌زاید، یک نسل حشره مذکور در درجه حرارت ۸-۱۱، ۵۰ روز و در درجه حرارت ۱۶-۲۴ سانتی‌گراد ۹-۱۸ روز طول می‌کشد و وقتی درجه حرارت ثابت محیط ۳۰ درجه سانتی‌گراد و رطوبت نسبی ۷۵ درصد رشد حشره متوقف می‌گردد.

این حشره در یخبندان منفی ۲۵ درجه سانتی‌گراد می‌تواند زنده بماند و نوزادان بیش‌تر از حشره کامل مقاومت می‌نمایند. خساره شدید این حشره در ماه‌های جوزا و سرطان است که شپشک‌ها به قسم کتله‌ای (یا دسته‌جمعی) بر یک‌دیگر قرار گرفته و ترشحات سفید پنبه‌مانند آن نیز زیاد می‌گردد. در ماه‌های اسد و سنبله به علت زیاد شدن حرارت از شدت خساره آن کاسته می‌شود و در ماه‌های میزان و عقرب مجدداً جمعیت شپشک‌ها زیاد می‌گردد و سپس در اواخر عقرب و اوایل قوس چند شپشک بالدار در بین توده‌ها شپشک‌های بی‌بال به وجود می‌آید، سالانه در حدود ۱۰ نسل تولید می‌کند.

طریقه کنترل

۱. شکاری‌ها: بعضی از شکاری‌ها مانند فالبن کپها، لاروای مگس سرفید فلای و شیر شپشک مکمل پخته‌گک را از بین می‌برند که تنها پخته‌ی آن باقی می‌ماند باید درست دیده شود که آیا حشرات، زنده باقی‌مانده‌اند یا نه. هم‌چنان پنبه آن دور شود.

۲. پرازیته‌ها: یک‌نوع پرازیته که به نام *Aphelinus Mali* یاد می‌شود و مربوط به ردیف زنبورها است، در سال ۱۹۹۷ میلادی، در حدود ۵۰۰ شپشک‌های مومی شده از پاکستان به کابل آورده و در ساحه سرخ بلندی شکرده و قرغه توسط کارمندان حفاظت نباتات **FAO** رها گردید که در ظرف ۲-۳ سال در تمام ساحاتی که شپشک موجود بود، استقرار یافت و تا اندازه‌ای آفت، تحت کنترل درآمد اما نسبت بی‌توجهی به اهمیت آن، و استعمال حشره‌کش‌های قوی و خطرناک، نفوس آن کم شده است. این پرازیته داخل بدن شپشک تخم‌گذاری می‌کند و لاروای آن از آن تغذیه می‌کند که در نتیجه شپشک‌ها مریض می‌شوند، تولید پخته‌گک نمی‌کنند و می‌میرند.

۳- روش دیگر این است که به شکل میخانیکی توسط دست از بین برده شود و یا توسط آب شسته شود.

۴- هم‌چنان پای بیل کردن و یخ آب دادن خالی از مفاد نیست.

۴- یک‌تعداد محدود حشره‌کش‌ها برای کنترل پخته‌گک سیب سفارش گردیده، مانند دیازینون، دای میتوئید و تیودان، اما آن‌هایی که ریشه را مصاب ساخته، کدام حشره‌کش برای کنترل آن تا حال در دست نیست.

لوگر کی د زعفرانو پنخه ننداریزی قطعی جوړېږي

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت په لوگر کې د زعفرانو د کرکېلي د دودولو په پار د زعفرانو پنخه ننداريزې قطعي جوړوي.

د لوگر د کرنې رييس عبدالله تسلي وويل، چې په دې ولايت کې د زعفرانو د کرکېلي د دودولو په پار پر پنځو بزگرانو د زعفرانو دوه زره او ۵۰۰ کيلوگرامه پياز وپشل شوي دي.

کوم بزگران چې له دغو مرستو څخه برخمن شوي دي، د لوگر ولايت د مرکز پل علم او ددې ولايت د برهکي برک، څرخ او محمدآغې ولسوالۍ اوسيدونکي دي.

په هغه غونډه کې، چې ددغو مرستو د وپش په موخه جوړه شوې وه، د لوگر والي محمدانور خان اسحاقزي، د ولايتي شورا رييس حسيب الله ستانکزي او د والي مرستيال محمدنبي احمدزي شتون درلود.

کندهار کې پر ۵۰ اړمنو کورنيو د شاتو مچيو ۲۵۰ صندوقونه ووپشل شول

د کندهار د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ رياست د کرنې وزارت د بنوولۍ او مالدارۍ ملي برنامې «NHLP» په همکاري ددې ولايت پر ۵۰ اړمنو کورنيو د دوي د کورنيو د خوړو خونديتوب، د کورنيو اقتصادي ودې او په دې ولايت کې د شاتو مچيو د صنعت د پراختيا په موخه د شاتو مچۍ او د شاتو مچيو د روزنې توکي ووپشل.

د کندهار د کرنې رييس حفيظ الله سيدي وويل، چې پر دغو ۵۰ اړمنو کورنيو پر هر يوه يې د شاتو مچيو پنځه صندوقونه او د شاتو توليد په پار ۱۳ ډوله اړين توکي وپشل شوي دي.

پر اړمنو کورنيو د شاتو مچيو د وپش په غونډه کې د کندهار ولايت د مقام مرستيال آغالالي دستگري، په خپلو خبرو کې په دې ولايت کې د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت نه سترې کېدونکي هلې ځلې وستايل او مننه يې وکړه. هغه له دغو مرستو څخه برخمن شويو کورنيو ته وويل، چې د شاتو مچيو د روزنې په برخه کې دې هلې ځلې وکړي او په کندهار کې دې د شاتو توليد ډېر کړي.

ديادونې وړ ده، چې کندهار د شاتو مچيو د روزنې صنعت لپاره ښه او مساعده آب و هوا لري، او ددې صنعت په غوړېدو سره به خلکو ته دښه کار و بار زمينه هم برابره شي.

How Ghulam Nabi Got 85 Milky Goats

By: Akhtar Mohammad Nikzad

Ghulam Nabi Totezada, 52-year old, is a resident of Ferozi village of Moqor district of Badghis province. He is a plucky farmer who provides his family expenses and livelihood by working hard and selling animal products.

Totezada became familiar with the small-profit making projects of the General Directorate of Natural Resources of the Ministry of Agriculture, Irrigation, and Livestock (MAIL) through the provincial agriculture directorate and Pistachio Forestry Association under the "Ferozi Forestry Association". He has received 60 milky goats.

Small revenue-generating project (profit-making project) is an alternative livelihood program for rural communities which includes the distribution of milky cows, milky goats, and Zarang motorcycle. (Zarang is a three-wheeled bike which used to carry people and in villages mostly used to carry agricultural products to the markets.) The program has been implemented and practiced over the past two years by the General Directorate of Natural Resources in Badghis and other provinces in exchange for the restoration, preservation, and irrigation of five hectares of pistachio forests for five years. For this purpose, the General Directorate of Natural Resources distributed 26 milky goats for Ghulam Nabi and

An overview of one of the examples of the successful implementation of small profit-making projects in the restoration of pistachio forest sector.

six members of his family who are also members of "Ferozi Forestry Association" in 2017 (1396 Solar Year) in exchange for restoration and conservation of 10 hectares of pistachio forests in Moqor district of Badghis province. The directorate also distributed 34 milky goats for Ghulam Nabi and his family members in 2018 (1397 Solar Year).

Mr. Totezada narrates his success story of small profit-making project as follow, "After we received 24 milky goats, we experimentally began the restoration and conservation of five hectares of pistachio forest in Ferozi village. Since we successfully nurtured, preserved and protected over 3,000 pistachio seedlings in the first year, Badghis Agriculture Directorate gave us 36

more milky goats in 2018 (1397 Solar Year) in exchange for the restoration and preservation of five more hectares of pistachio forests. Luckily we could nurtured and raised 4,000 pistachio seedlings in the area.

Mr. Totezada says that the economic importance of the small profit-making project is very significant for the improvement of the livelihood of rural households, adding that over the past two years he could get 25 kid from the 60 goats. In addition, he acute the daily needs of his family from its dairy products.

He adds, "We run our daily lives by selling of milk, yogurt, quark, yogurt drink, and dried curd (Quroot). One of the benefits of this project is that we

can also pay the education expenses of our children by the income we receive from dairy products."

Now Mr. Totezada and his six brothers, who are responsible for construction of pistachio forests, have learned technical skills of restoration and pistachio forests' preservation from the technical staff of the General Directorate of Natural Resources.

He says that these skills have been very effective in rain-fed cultivation of pistachio as well as cultivation and preservation of the newly-planted pistachio.

Mr. Totezada is very hopeful about the future of pistachio forests, saying that in the future, a portion of the Ferozi village residents' income will be of pistachio gardens' products.

The General Directorate of Natural Resources has implemented small profit-making projects worth 1.6 million AFN in 16 villages of Badghis province over the past two years. As result, 496 milky goats have been distributed for 16 associations; in exchange, 38,200 pistachio seedlings have been revived and preserved.

The directorate has also been able to identify over 500 forestry associations in 22 provinces and restore and preserve over 10,000 hectares of destroyed forests through the worker recruitment program and implementation of 212 small profit-making projects.

□

مرکز تماس دهقانان

دهقانان گرامی؛

به شماره رایگان ۱۵۰ زنگ بزنید و مشکلات تان را با متخصصین وزارت زراعت در میان بگذارید، به زودترین فرصت به مشکلات تان پاسخ داده خواهد شد.

۱۵۰

